

I LA CRISI SILENCIOSA.

= Crisi de l'educació → perjudicial per la democràcia → reduint les humanitats, arts (disciplines de finalitats-valors) → substitució per un model d'aplicabilitat instrumental-útil-benefici econòmic ràpid.

- què vol dir que el pensament sorgeixi de l'esperit i connecti la persona amb el món de manera més rica, subtil i complicada?
- què vol dir apropar-se a una altra persona considerant-la un esperit i no un simple instrument útil o un obstacle per als nostres plans?

- què vol dir parlar com algú que té l'esperit en una altra persona, dotada d'una profunditat i una complexitat similars? (21)

Miraré de demostrar que les humanitats i les arts són fonamentals → l'esperit de les humanitats =

- pensament crític.
- imaginació agosarada.
- comprensió empàtica de les relacions humanes.
- comprensió de la complexitat del món.

"L'educació no es fa només a les escoles /.../ L'educació no prepara només per la ciutadania, sinó també per trobar feina i, més important encara, per viure una vida amb sentit". (24)

II EDUCACIÓ PER AL BENEFICI, EDUCACIÓ PER LA DEMOCRÀCIA.

"Si un país vol fomentar /.../ una democràcia humana sensible amb les persones, una democràcia dedicada a promoure les oportunitats de <<vida, llibertat i cerca de la felicitat>> per a cada persona, quines aptituds haurà d'inculcar en els seus ciutadans?" (44)

- capacitat de reflexió sobre qüestions polítiques comuns.
- capacitat de reconèixer els altres ciutadans com a persones iguals i amb mateixos drets.
- capacitat de preocupar-se per la vida dels altres.
- capacitat d'imaginar
- capacitat de jutjar críticament.
- capacitat de pensar en el bé comú.
- capacitat de veure el propi país en el context mundial.

III EDUCAR CIUTADANS: LES EMOCIONS MORALS (I ANTIMORALS)

- què té la vida humana que fa tan difícil sostenir institucions democràtiques basades en el respecte i la protecció igualitària de les lleis, i tan fàcil caure en jerarquies de tota mena, o pitjor encara, en projectes de grups violents?
- Quines forces empenyen els grups poderosos a exercir el control i la dominació?
- Què fa que la majoria pràcticament sempre denigrin o estigmatitzin les minories?

“Cap societat no és pura i el <<xoc de civilitzacions>> és interna a cada societat. Cada societat conté dintre d’ella persones preparades per viure amb altres en termes de respecte mutu i reciprocitat, i persones que aspiren al confort de la dominació. Ens cal entendre com produir més ciutadans del primer tipus i menys del segon. Pensar falsament que la nostra societat és pura per dins només pot alimentar l’agressió envers els estrangers i la ceguesa sobre les agressions que pateixen”. (49)

Gandhi → Hi ha connexió entre l’equilibri psicològic i l’equilibri polític.

Freud → els éssers humans tenen un nivell d’indefensió física + sofisticació cognitiva = <<xoc interns>>

- ✓ omnipotent ↔ impotent
- ✓ <<vergonya primitiva>>
- ✓ fàstic i <<fàstic projectiu>> = estigmatització = divisió del món en allò que és <<pur>> i allò que és <<impur>>, <<nosaltres>> i <<ells>>

J.J. Rousseau → aprenentatge de la feblesa humana

- ❖ veure les persones com a fins i no com a mitjans.
- ❖ desenvolupar <<empatia>> + <<simpatia>> + <<compassió>> en les relacions.
- ❖ no aspirar al <<control>> o <<domini>> o <<invulnerabilitat>> d’un mateix.

Philip Zimbardo / experiment presó de Stanforh / què afavoreix el comportament negatiu? Que afavoreix que es comportin malament?

- ✚ cal tenir present dos factors: l’individu i la situació o estructura física i social.
- ✚ el fet que ningú no alci una veu crítica i discrepant.
- ✚ quan el éssers humans sobre els quals tenen poder estan deshumanitzats i desindividualitzats

Quines capacitats cal desenvolupar?

- veure el món des del punt de vista de d’altres persones.
- actitud vers la debilitat i la indefensió humanes, sense generar vergonya.
- preocupació pels altres.
- soscavar l’allunyar-se de minories diverses per fàstic: <<inferiors>> <<contaminats>>
- ensenyar trets concrets i reals sobre altres grups (cultures)

- promoure la responsabilitat.
- promoure el pensament crític – discrepant.

IV PEDAGOGIA SOCRÀTIC: LA IMPORTÀNCIA DEL RAONAMENT.

Sòcrates afirmava que <<per a un ésser humà no té sentit viure una vida sense examinar-la>>

- Mètode socràtic = *sinfilosofein* (pensar i debatre en comú - conjuntament) = Diàleg = Ironia + Maièutica → sovint final o conclusió oberta.
- estimular l'alumne a pensar i debatre per ell mateix en comptes de sotmetre's a la tradició i l'autoritat *per se*, sense anàlisi crítica.
- la via socràtica és valuosa per la democràcia.

Si observem la cultura política sovint trobem que no es raona massa bé, per:

1. poca claredat ens el objectius.
2. poc criteri = es deixa influir massa fàcilment
3. submissió a l'autoritat i a la pressió de l'entorn.
4. sovint es tracten l'un a l'altre sense respecte

“cal produir una cultura de la discrepància individual” (81)

Cal desenvolupar una pedagogia menys memorística, activa- explorar, crítica-qüestionar
→ comprensiva i afectiva-emocional

V CIUTADANS DEL MÓN

Els problemes que cal resoldre -econòmics, ambientals, religiosos i polítics- → són d'abast global

Cal cultivar en l'alumnat la capacitat de veure's com a membres d'una nació heterogènia i d'un món encara més heterogeni → història + geografia + economia + cultura religiosa particular i global

El coneixement no garanteix un bon comportament, però la ignorància és una garantia virtual de mala conducta. ⁽¹¹⁵⁾

Dewey / Aprenentatge actiu lligat a la pràctica de la vida quotidiana que teixeixi xarxa cap a la complexitat de la globalitat → <<especialitzar-se>> -en un país diferent al meu- + <<una llengua estrangera>> → filosofia a nivell “obligatori” universitari.

VI CULTIVAR LA IMAGINACIÓ: LA LITERATURA I LES ARTS.

“Els ciutadans no poden relacionar-se bé amb el món complex que els envolta només amb el coneixement de dades i la lògica. La tercera capacitat del ciutadà, estretament relacionada amb les deus primeres, és el que podem anomenar la imaginació narrativa, la capacitat de pensar com si estigués a la pell d’una altra persona.” (133)

Cal practicar una educació participativa que canvi i refini la capacitat de veure el món a través dels ulls d’una altra persona. (134)

El principal objectiu de les arts és el cultiu de la comprensió de l’altre → la dramatització com a cultiu de la comprensió de l’altre

VII L’EDUCACIÓ DEMOCRÀTICA CONTRA LES CORDES.

“Com se’n surt avui dia l’educació per la ciutadania democràtica? Malament, em temo /.../ L’argumentació que he presentat pretén cridar a l’acció.” (165)

El conreu de la cultura humanística, té cabuda en les estructures educatives i universitàries? Quin problema l’asstgen?

Sense ànim de lucre. Per què la democràcia necessita les humanitats

Martha C. Nussbaum